

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ПЛАТНИХ СИСТЕМА

**ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА У ВЕЗИ С ПРУЖАЊЕМ
ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ
ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ЗА ДРУГО ТРОМЕСЕЧЈЕ
2022. ГОДИНЕ**

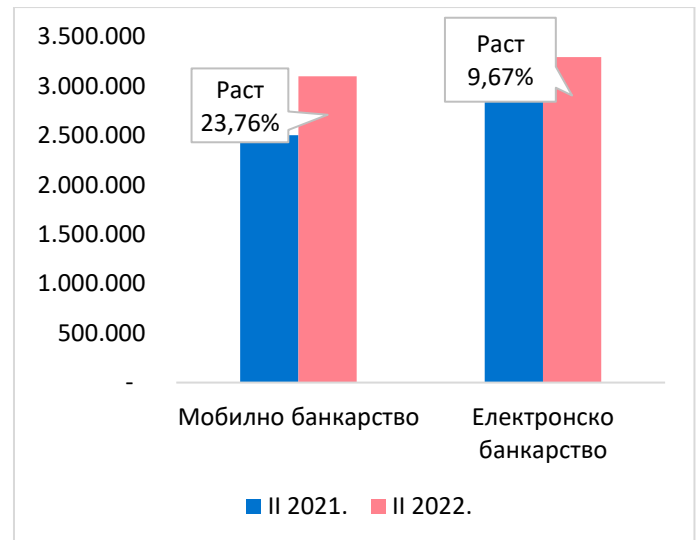
Август 2022.

У другом тромесечју 2022. године, настављен је тренд раста броја корисника електронског и мобилног банкарства, тако да у односу на друго тромесечје 2021. године укупно повећање броја корисника (физичких и правних лица и предузетника) мобилног банкарства износи 26,17%, а корисника електронског банкарства 9,55%.

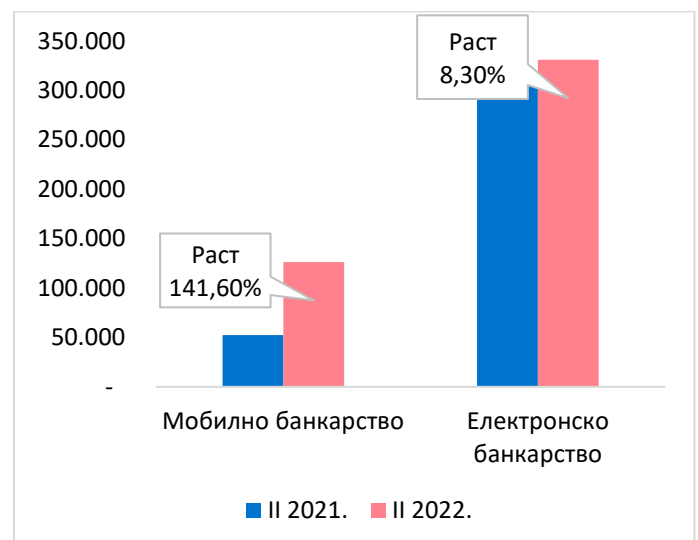
Према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у другом тромесечју 2022. порастао је број корисника физичких лица који имају уговорену услугу мобилног и електронског банкарства. Што се тиче мобилног банкарства, број корисника је повећан за 23,76% (са 2.503.819 физичких лица на крају другог тромесечја 2021. на 3.098.655 физичка лица на крају другог тромесечја 2022). Код електронског банкарства остварен је раст од 9,67% (са 3.003.002 физичка лица на крају другог тромесечја 2021. на 3.293.531 физичко лице на крају другог тромесечја 2022).

На сличан начин порастао је и број нових корисника електронског и мобилног банкарства међу правним лицима и предузетницима. Када је у питању мобилно банкарство, остварен је раст од 141,60% (са 52.292 правна лица и предузетника на крају другог тромесечја 2021. на 126.338 правних лица и предузетника на крају другог тромесечја 2022), а код електронског банкарства раст од 8,30% (са 305.614 правних лица и предузетника на крају другог тромесечја 2021. на 330.994 правна лица и предузетника на крају другог тромесечја 2022).

Графикон I.1.1. Број корисника – физичка лица

Графикон I.1.2. Број корисника – правна лица и предузетници

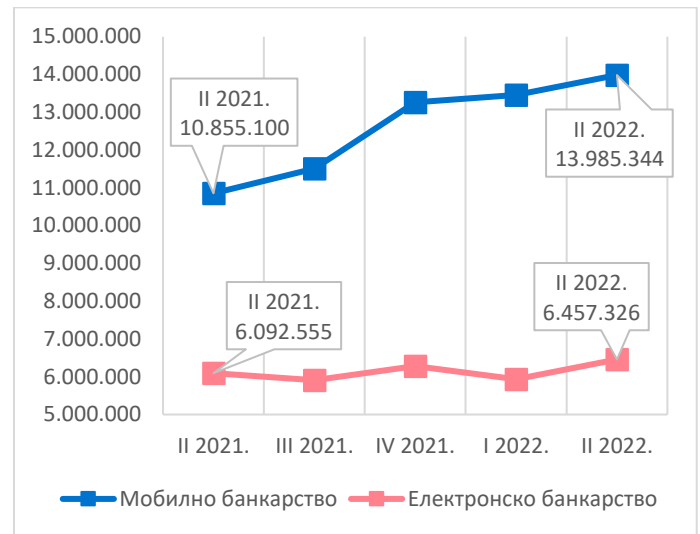

У другом тромесечју 2022. године, настављен је тренд раста броја извршених трансакција употребом мобилног банкарства, па тако у односу на друго тромесечје 2021. године укупно повећање броја извршених трансакција (физичких и правних лица и предузетника) употребом мобилног банкарства износи 29,38%, док је код корисника електронског банкарства забележен укупан пад од 2,94%.

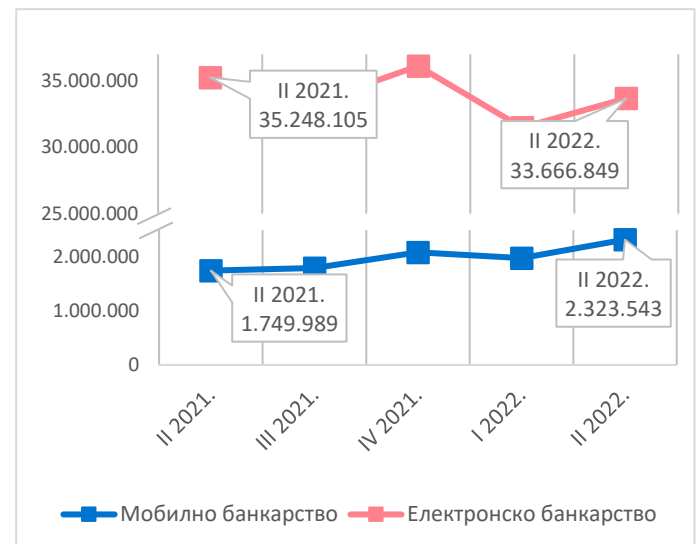
У групи физичких лица, број извршених трансакција употребом мобилног банкарства у другом тромесечју 2022. био је за 28,84% виши него у другом тромесечју 2021. године (13.985.344 према 10.855.100), док је број извршених трансакција употребом електронског банкарства у другом тромесечју 2022. био за 5,99% већи него у другом тромесечју 2021. (6.457.326 према 6.092.555).

Ако се у групи правних лица и предузетника упореди друго тромесечје 2022. и друго тромесечје 2021. године, број извршених трансакција употребом мобилног банкарства порастао је за 32,77% (2.323.543 према 1.749.989), док је број извршених трансакција употребом електронског банкарства у истом периоду опао за 4,49% (33.666.849 према 35.248.105).

Графикон I.1.3. Број извршених трансакција од стране физичких лица

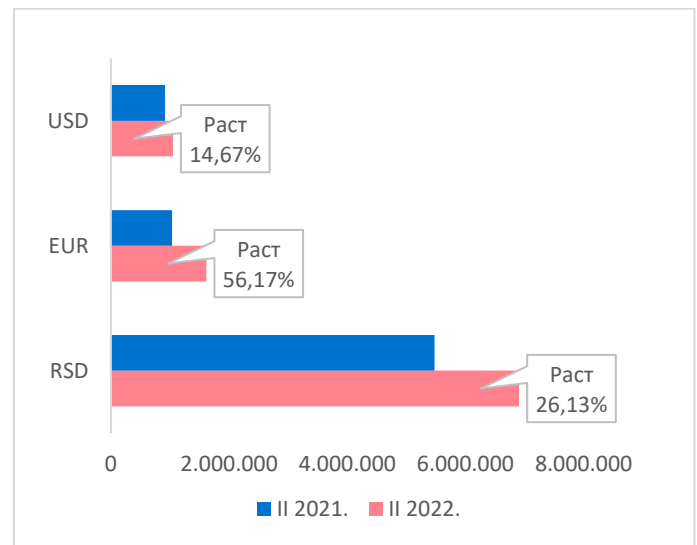

Графикон I.1.4. Број извршених трансакција од стране правних лица и предузетника

Број трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга бележи стабилан раст на међугодишњем нивоу. Тако је у другом тромесечју 2022. извршено 9.819.456 трансакција куповине робе и услуга картицама и електронским новцем на интернету у свим валутама, што је за 28,96% више него у другом тромесечју 2021. године. Истовремено, број динарских плаћања за куповину преко интернет сајтова порастао је за 26,13% у односу на друго тромесечје 2021. године, што потврђује међугодишњи тренд броја трансакција извршених у динарима. У Табели I.1.1. приказане су три најзначајније валуте по броју и вредности интернет куповина робе и услуга извршених картицама и електронским новцем.

Графикон I.1.5. Интернет куповина робе и услуга картицама и електронским новцем (број трансакција)

Табела I.1.1. Број и вредност трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга

Број и вредност	II 2021.	II 2022.	Промена (%)
RSD:			
број	5.480.973	6.913.138	26,13%
вредност	13.164.322.020	18.438.783.469	40,07%
EUR:			
број	1.035.947	1.617.868	56,17%
вредност	51.055.831	95.084.985	86,24%
USD:			
број	916.002	1.050.349	14,67%
вредност	28.379.201	33.773.454	19,01%

У другом тромесечју 2022. године, проширена је прихватна мрежа на укупно 117.315 ПОС терминала, што је за 6,86%, односно 7.528 нових уређаја више него у другом тромесечју 2021. године. Број виртуелних продајних места порастао је за 18,62%, а број банкомата за 0,70%.

У другом тромесечју 2022. године, употребом картица у продајним објектима широм Србије извршено је 108.777.425 трансакција, што је за 21,25% више него у другом тромесечју 2021. године. Овај податак односи се на картице које су издале банке које послују на домаћем тржишту, док је у истом периоду број плаћања употребом картица банака које не послују у Републици Србији порастао за 45,36%, што указује на настављање тренда раста потрошње страних туриста.

Број издатих платних картица на крају другог тромесечја 2022. износио је 10.321.483, што је за 4,04% више него на крају другог тромесечја 2021. године.

Што се тиче броја уговора о финансијским услугама који су закључени на даљину електронским путем, према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у другом тромесечју 2022. укупно су закључена 40.294 уговора, а од поменутог броја 4.221 уговор закључен је уз примену видео-идентификације корисника.

Табела I.1.2. Број уређаја и виртуелних продајних места на којима се прихватају платни инструменти

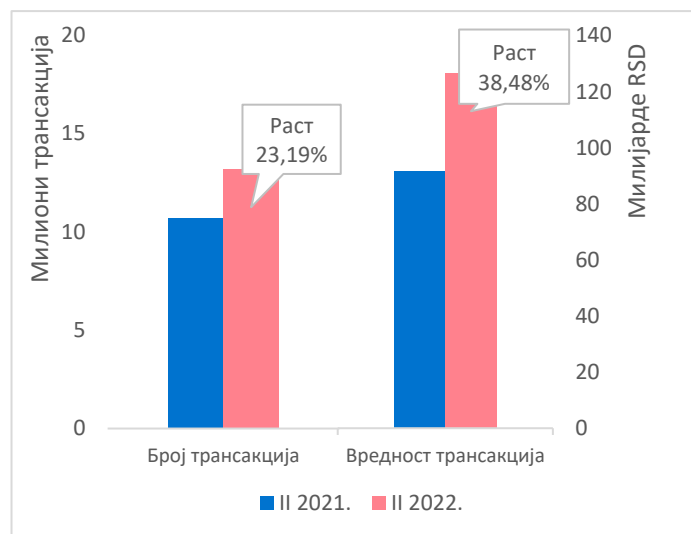
Картична плаћања		II 2021.	II 2022.	Промена (%)
Прихватна мрежа:	ПОС терминали	109.787	117.315	6,86%
	виртуелна продајна места банкомати	2.492	2.956	18,62%
		3.122	3.144	0,70%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које је издао пружалац платних услуга из Републике Србије		89.710.736	108.777.425	21,25%
Извршене трансакције на ПОС терминалима код трговаца у РС употребом картица које није издао пружалац платних услуга из Републике Србије		4.998.789	7.266.228	45,36%
Издате платне картице		9.920.270	10.321.483	4,04%

Све учесталије коришћење инстант плаћања потврђено је и повећањем броја и вредности извршених трансакција – раст од 23,19% (са 10.714.207 на 13.198.485 трансакција) и 38,48% (са 91,5 милијарди динара на 126,7 милијарди динара) у другом тромесечју 2022. у односу на исто тромесечје претходне године.

Поред већ распрострањене услуге скенирања приказаног NBS IPS QR кода на рачуну/фактури, без укуцавања података у налог за плаћање, даљем порасту коришћења инстант плаћања доприноси и услуга „Prenesi”. Реч је о услузи која грађанима омогућава једноставан инстант пренос новца, и то само уношењем или читавањем из именика броја мобилног телефона примаоца регистрованог за ову услугу, без уписивања или памћења броја рачуна примаоца. Регистрацију броја мобилног телефона за услугу „Prenesi” и коришћење овог сервиса за пренос новца банке омогућавају корисницима путем постојећих апликација мобилног банкарства.¹

Такође, Народна банка Србије је, у сарадњи с банкама учесницама у IPS НБС систему, наставила да уводи иновативна решења за извршавање инстант плаћања. Унапређен је постојећи метод плаћања на интернет продајним местима – поред скенирања IPS QR кода трговца, од почетка фебруара плаћање на интернету може се обавити и кликом у мобилном интернет претраживачу путем технологије *deep link*. Ради се о тренутно најједноставнијем виду плаћања на тржишту, а реализује се тако што се на интернет сајту трговца, којем корисници приступају путем мобилног телефона, одабере добро позната опција „IPS skeniraj”, а након тога банка чијом се апликацијом плаћа. После тог избора и клика на дугме *Плати*, од трговца се преузимају неопходни подаци и кориснику се отвара апликација мобилног банкарства, како би спровео аутентификацију на уобичајени начин и трансакција се извршава за неколико секунди.²

Графикон I.1.6. Број и вредност извршених трансакција у IPS НБС систему

Табела I.1.3. Показатељи рада IPS НБС система

IPS НБС систем	II 2021.	II 2022.
Број трансакција	10.714.207	13.198.485
Вредност трансакција	91.524.332.382,63	126.743.376.685,80
Просечна вредност трансакције	8.542,33	9.602,87
Просечан дневни број трансакција	117.739	145.038
Просечна дневна вредност промета	1.005.761.894,31	1.392.784.359,18

¹ У тренутку објављивања овог саопштења шест банака пружа услугу „Prenesi”. Банке које пружају ову услугу могу се пронаћи на линку <https://ips.nbs.rs/pregled-usluga>.

² Закључно с јуном ове године, услуге путем технологије *deep link* омогућило је девет банака.